

Datum

30 augustus 2023

Onderwerp

VNG inbreng PV controversieel BZK 6 september

Geachte woordvoerders van de vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken,

U vergadert 6 september over de groslijst van al dan niet controversieel te verklaren zaken met een keur aan brieven, nota's en wetsvoorstellen.

In [onze brief van 9 juli](#) met het IPO en Unie van Waterschappen hebben wij u opgeroepen te voorkomen dat Nederland stil komt te staan. De decentrale overheden hebben de ruimte nodig om besluiten te kunnen nemen die nodig zijn om dit land draaiend te houden.

De lijst met grote maatschappelijke opgaven die vragen om doortastend optreden is groot. Denk daarbij aan het grote tekort aan betaalbare woningen, de noodzakelijke klimaatopgave en energietransitie, de opgave in het landelijk gebied en het versterken van bestaanszekerheid van kwetsbare mensen. De uitvoerbaarheid is daarbij geen gegeven; de aandacht hiervoor is een cruciale randvoorwaarde.

Als decentrale overheden willen wij blijven werken aan de vooruitgang van Nederland. Stilstand is echt onverantwoord; dat schaadt de belangen van onze inwoners.

De VNG wil uw commissie dringend verzoeken om de volgende drie voor gemeenten cruciale onderwerpen wel of niet controversieel te verklaren. Daaronder staat ons advies over andere onderwerpen. De agendanummering wijzigt per dag en is gekoppeld aan de versie van dinsdag 30 augustus.

1. Wel controversieel: brief 36200-VII-160 over **de stand van zaken nieuwe financieringssystematiek**. (brief onder agendapunt 79)
De VNG verwelkomt het debat Financiën decentrale overheden van 4 oktober maar verzoekt u deze brief controversieel te verklaren. De moties die uw Kamer hierover heeft aangenomen zijn namelijk niet uitgevoerd, er is geen uitvoeringsplan of tijdpad en er is door uw Kamer nooit inhoudelijk over een nieuwe systematiek gesproken. Ook is er met de VNG geen formeel bestuurlijk overleg over gevoerd en is de VNG inhoudelijk niet akkoord met het plan in de Voorjaarsnota.
2. Niet controversieel: **Wetsvoorstel en Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie** (36387, agendapunt 14 en het inbreng verslag van 14 september)
Gemeenten bieden aan de hand van de Wgiw hun bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zoals crèches, buurthuizen, ziekenhuizen enz. duidelijkheid

over het tijdspad en het alternatief voor aardgas in hun wijk. Uitstel biedt hen langer en meer onduidelijkheid, zal de uitvoering frustreren en de overgang ingewikkelder maken.

3. Niet controversieel: **Klimaatakkoord gebouwde omgeving** (debat van 5 oktober en meerdere brieven onder agendapunt 80) en **verduurzamen gebouwde omgeving** (32847-1076, agendapunt 69)
Het verduurzamen van woningen, bedrijven en maatschappelijke instellingen is een opgave die iedereen in Nederland raakt en daarmee vraagt om betrouwbare en voorspelbare uitvoering. Het voorkomen van vertraging is cruciaal voor het betaalbaar houden van de energierekening van onze inwoners en het voorkomen van energiearmoede.

Daarnaast willen we u ook vragen onze argumenten mee te nemen in uw overweging om de volgende punten wel of niet controversieel te verklaren:

- wel controversieel
 - o **Initiatiefnota van het lid Koerhuis over de toekomst van gemeentelijk erfpachtbeleid voor woning- en bedrijvenbouw** (35232, agendapunt 17)
Deze initiatiefnota is enkel gericht tegen het bestaande erfpachtbeleid van de gemeente Amsterdam. De VNG vindt het onterecht om gemeenten verder te beperken in de mogelijkheden die dit instrument biedt.

- Niet controversieel
 - o **Wijziging van de Wet op de huurtoeslag** (36311, agendapunt 3)
De Wet op de huurtoeslag wordt vereenvoudigd, zodat mensen beter begrijpen waar ze aan toe zijn, minder gegevens hoeven aan te leveren en de uitvoering simpeler wordt.

 - o **Voortgang herziening Besluit servicekosten in verband met een scherpere afbakening** (36130-46, agendapunt 38)
Met het oog op de betaalbaarheid van het wonen in een huurwoning is het belangrijk dat niet alleen de huurprijzen en huurverhogingen, maar ook de servicekosten beperkt zijn, Gemeenten hebben een belangrijke rol in de handhaving, met de inmiddels in werking getreden Wet goed verhuurderschap en de toekomstige Wet betaalbare huur.

 - o **Voortgang programma Betaalbaar Wonen** (32847-1073, agendapunt 62)
In deze brief wordt de Wet betaalbare huur aangekondigd, deze wordt dit najaar aan uw Kamer voorgelegd. In het wetsvoorstel worden verschillende aspecten van de prijs-kwaliteitsverhouding van huurwoningen gereguleerd. Voor gemeenten is het belangrijk dat dit voorstel snel in procedure wordt gebracht. De wet leidt namelijk tot het beperken van de woonlasten in de goedkope en middenhuur. Gemeenten krijgen een grote rol in de handhaving van de wet.

 - o **Debat funderingsproblematiek** (agendapunt 82)
Het debat van 26 oktober moet doorgaan omdat de funderingsproblematiek groeit, uw Kamer moet met spoed aandringen op een landelijke aanpak.

- **Kabinetsreactie adviesrapport ‘Elke regio telt’** (29697-114, agendapunt 56):
Het met elkaar in gesprek zijn en samen beantwoorden van de centrale vraag in het rapport, is van enorme impact op verschillende (grote) beleidsthema’s. De vraag luidt namelijk: Wat is ervoor nodig om onwenselijke verschillen tussen regio’s te voorkomen/verkleinen en brede welvaart in alle regio’s van NL te bevorderen? Welke rol heeft Rijk hierin en welke rol hebben andere partijen (o.a. gemeenten)? Gegeven dat dit een cruciaal vertrekpunt is voor de doorontwikkeling van diverse beleidsthema’s, is het van belang dat het rapport met eenzelfde voortvarendheid en inzet verder wordt opgepakt.
- **Regio Deals** (aanpak 5^e tranche 29697-112, voortgang 29697-113, respectievelijk agendapunten 32, 33 en diverse brieven onder 93)
Met de Regio Deals werkt het rijk samen met regio’s aan de versterking van brede welvaart. Deze trajecten dragen bij aan vernieuwende oplossingen en kennisdeling. Er is meer aandacht nodig voor elke regio. In de lopende vierde ronde worden veel voorstellen uitgewerkt en er wordt gerekend op nog een vijfde en zesde ronde. Uit eerdere evaluaties is gebleken dat deze regiodeals veel samenwerking en positieve effecten opleveren op verschillende thema’s. Vanuit deze positieve evaluatie, en het belang van deze middelen voor (door)ontwikkeling van kansrijke initiatieven vanuit de regio’s zelf, is het van groot belang dat de voortgang van de vierde ronde, en de start van latere rondes kunnen doorgaan. Deze werkwijze sluit ook aan bij de inzichten vanuit het rapport ‘Elke regio telt’.
- **Inwerkintreding Omgevingswet & financiën** (brieven onder agendapunt 94, en ongepland debat RO onder 101)
Gemeenten wensen dat dit debat ingepland wordt om de inwerkintreding van de Omgevingswet te bevestigen en duidelijkheid te bieden op de gemeentelijke financiën. De wet wordt bij besluit van de Senaat van kracht per 1 januari 2024. Elke nieuwe discussie daarover zal gemeenten fors hinderen in hun voorbereiding en getuigen van bestuurlijke onverantwoordelijkheid.
- **Nota Ruimte** (34682-162 en ongepland debat RO onder 94)
De voorbereidingen van de Nota Ruimte moeten doorgang vinden omdat gemeenten een hele grote behoefte hebben aan een integrale rijkvisie die de verschillende opgaven verbindt waar zij langjarig hun inzet op kunnen richten.
- **Wet versterking participatie op decentraal niveau** (36210, agendapunt 4)
Gemeenten wachten op de uitwerking van deze wet, waar intensief op is samengewerkt. Veel gemeenten hebben zelf al het *right to challenge* bijvoorbeeld geïmplementeerd en zijn daarbij uitgegaan van landelijke regelgeving die nog volgt.
- **Verkiezingen** (brieven onder agendapunt 77 en gelijknamige debat op 28 september)
De verkiezingen van maart 2023 hebben aangetoond dat de nieuwe regels rond het vaststellen van de verkiezingsuitslagen veel extra inspanning van gemeenten vergen. Bij het debat over het initiatiefvoorstel Vervroegd Stemmen in het

Stemlokaal (36047) werd duidelijk dat de minister met een verbeterplan komt voor het verkiezingsproces. Deze toezegging is voor gemeenten cruciaal. Voor de Europese verkiezingen van 2024 verwachten gemeenten concrete verbeteringen. Daarnaast willen gemeenten dat de Wet op de Politieke Partijen spoedig behandeld wordt, omdat daarmee een gelijk speelveld wordt gecreëerd voor lokale politieke partijen.